

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: F64

ASIA: f

Montrealissa olevan pääkons. viraston rap. n:o 1.

Pääkonsuli Jolkanen

15/3 1938

Sami

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

701/49

9/126 Pal-8-38

Montreali SSA 15 P:NÄ maalisk. KUUTA 19

26/3-38

VIITTAUS:

N

P:NÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

53 | F64 | 2

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Nb 1 - Raportti no. 1.

Nd - Ylioppilas Laulajain konserttimatka.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa no. 1,
joka käsittelee Ylioppilas Laulajain konserttimatkaa Kanadaan.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liit.

Montreali PÄÄKONSULIN VIRASTO.
SSA OLEVA ~~LAULAJAIN~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Montrealissa 15 p:nä maalis kuuta 1938.

Asia: Nd. - Ylioppilaslaulajain
Kanadassa käynti.

9/126 Val. 8.38

26/3-38

53

764

f

Siltä varalta, että Ministeriö haluaisi säilyttää arkistossaan selostuksen Ylioppilaskunnan Laulajain äskeisestä konserttimatkasta sikäli kuin se ulottui myös Kanadaan, pyytää allekirjoittanut saada antaa siitä seuraavan selostuksen ja oheenliittää Montrealin ja Toronton suurimpain päivälehtien selostukset konsertista.

Kanada ei alkuperäisesti kuulunut Y.L:n elokuun lopulla tahi syyskuun alussa 1936 julkaistuuun matkaohjelmaan, mutta nähtyään sen, tänne saapuneista Suomen lehdistä, kääntyi allekirjoittanut heti kuoron New Yorkissa olevan asiainhoitajan puoleen pyytäen häntä toimimaan niin, että konserttimatka ulotettaisiin myös Montrealiin ja Torontoon ja niin tapahtuikin.

Montreal on yleensä hyvin epäkiitollinen konserttikaupunki. Sillä ei ole kunnollista konserttihuoneustoa ja sen suurena ememmistönä oleva ranskalainen väestö ei ole kiitollista konserttiyleisöä.

Kuoro oli aivan tuntematon Montrealissa ja sentähden oli vaikea löytää impressariota, joka ottaisi ~~xxx~~ ^{konsertin} järjestääkseen. Lopuksi saatiin siihen taivutetuksi eräs aivan vasta-alkava konserttitoimisto, jolle allekirjoittaneen täytyi taata, että suomalaiset ostaisivat pääsylippuja ainakin 500 dollarin edestä ja että jos pääsylippuja ei

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaadustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

myttäisi kaikkestaan 900 dollarin edestä, joutuisi allekirjoittanut maksamaan puolet konserttisalin vuokrasta, ei kuitenkaan enempää kuin 150 dollaria. Kuorolle oli päältä taattu \$500 dollaria. Toimisto osoittautui heikonpuoleiseksi, hoiti mainostusta sangen puutteellisesti, mutta kuitenkin oli osanotto konserttiin niin hyvä, että lippuja myytiin hyvän joukon toista tuhatta, ehkein noin 1300. Ainoastaan joku pienempi määrä oli tyhjiä paikkoja, nekin huokeimpia toisella lehterillä. Täkäläinen suomalainen seurakunta ja Suomi-Seura myivät lippuja noin 900 dollarin edestä.

Montrealiin saapuivat laulajat klo. 8.25 aamulla, mutta vaikka heillä ei ollutkaan mitään muita passivaikeuksia, joutuivat he odottamaan makuuvaunuissaan ulospääsyä alun toista tuntia sentähden, että passitarkastajat viipyivät niin kauan kirjoittaessaan ja tavaillessaan heidän nimiään luetteloihinsa.

Asemalle oli saapunut, paitsi allekirjoittanutta sekä muita Pääkonsulinviraston henkilökuntaa, pari, kolmesataa suomalaista vastaanottamaan laulajia. Huoneet oli heille varattu lähellä asemaa olevassa Queens-hotellissa.

Katsoen siihen, että laulajain, jotka vasta myöhään edellisenä iltana pääsivät lähtemään New Yorkista ja joiden täytyi matkustaa Montrealista Torontoon vielä samana iltana heti konsertin jälkeen, ei Montrealissa tahdottu tehdä heidän päivänohjelmaansa liian rasittavaksi. Siihen kuului käynti klo. 10 ap. kaupungintalolla, jossa kaupungin majuri eli pormestari ja hallitus oli järjestänyt heille vastaanoton ja sen jälkeen kaupunginhallituksen järjestämä ajelu kaupungilla autobusseissa. Laulajat, jotka vasta lähempänä kymmentä pääsivät junasta, eivät olisi kuitenkaan millään tavoin ehtineet kymmeneen mennessä käydä hotellissa peseytymässä ja pukeutumassa,

joten johtaja Turunen ja professori Jutila pyysivät minua ilmoittamaan kaupungintalolle, että kuoro ei, edellämainitusta syystä, voi saapua sinne, joten siellä käynti ja ajelu kaupungilla täytyi peruuttaa.

Tämä peruutus oli erittäin valitettava, ei ainoastaan senkin tähden, että kaupungin virallinen vastaanotto siitä aiheutuvine mainostuksineen, jäi pois ohjelmasta, vaan myös sentähden, että Montrealin ranskankielisen yliopiston Montreal University'n ylioppilaiden kaupungintalolla tapahtuvan virallisen vastaanoton yhteyteen aikoma tervehdys jäi niin ollen myös pois ohjelmasta. Se ei kuitenkaan ollut autettavissa, siellä kuten edellä on mainittu, eivät laulajat olisi ehtineet hotellista kaupungin vastaanotolle, ja kuten kuoron johtaja ja professori Jutila sanoivat, kuoron jäsenten täytyi saada rasittavan matkan jälkeen levätä ollakseen hyvässä kunnossa konserttia varten, joka oli pääasia.

Klo. 1:ksi oli McGill yliopiston musiikkitiedekunta järjestänyt lounaan kuudelle kuoron jäsenelle Union-Klubiin, mutta tämäkin täytyi peruuttaa kuoron asianhoitajalle jo aikaisemmin tulleesta määräyksestä.

Klo. 1 päivällä tarjosivat allekirjoittanut ja rouva Jalkanen kuorolle lounaan samassa hotellissa, missä kuoro majaili. Lounaalla ei ollut kuoroa ja varakonsuli Mustosta lukuunottamatta, muita kutsuvieraita kuin kolme tšekäläisen suomalaisen ja Suomi-Seuran edustajia, joista varsinkin kaksi oli toiminut erittäin tarmokkaasti myydessään pääsylippuja konserttiin Montrealin suomalaisille.

Klo. 3 oli kuoro kutsuttu McGill-yliopiston uuteen ylioppilaiden asuntolaan, jossa heille erinäisten yliopiston professorien johdolla näytettiin sitä ja tarjottiin teetä ja kahvia.

Klo. 5:ksi oli tšekäläinen Suomi-seura valmistanut kuorolle huoneustollaan tutustumistilaisuuden kahveineen ja voileipineen. Mieliala oli erittäin lämmin. Allekirjoittanut piti puheen kuorolle ja professori Jutila vastasi.

Klo. 1/2 9 illalla alkoi konsertti His Majesty's Theaterissa melkein täydelle huoneelle. Yleisöä oli hyvän joukon yli tuhannen. Taiteellinen menestys erinomainen, kuten näkyy Montrealin lehtien yksimielisistä arvosteluista. Kaikkien kolmen englanninkielisen lehden musiikkiarvostelijain, yksin pidättäytyväisyydestään tunnetun "The Gazzettinkin", arvostelut olivat yksimielisesti kiittäviä kehuja kuoron korkeaa tasoa, puhtaasti taiteellista suoritusta. Vaikka täällä on käynyt mm. venäläinen kasakkakuoro muutamia kertoja vuocina, sanoi "The Gazetteen" arvostelija, ettei hän ole kuullut Montrealissa niin hyvää kuorolaulua ainakaan kymmeneen vuoteen.

Konsertissa oli läsnä joukko tunnetuita ja arvovaltaisia Montrealilaisia, m.m. kaupungin pormestari allekirjoittaneen kutsuvieraana. Olin tilaisuudessa valittamaan hänelle ja anteeksipyytelemään häneltä sitä, että kuoro ei voinut saapua kaupungintalolle, ja sanoi hän hyvin ymmärtävänsä kuoron esteen.

Konsertin jälkeen matkusti kuoro Torontoon yöjunalla.

Kuoron menstys Montrealissa oli täydellinen. Jälkeenpäin kuulin vakuutteluja kanadalaisilta, että he eivät ole koskaan kuulleet niin hyvää kuorolaulua. Mitä Montrealin suomalaisiin tulee, oli heidän instuksensa kuoron täällä käynnin johdosta vilpitön ja välitön.

"Ylioppilaskunnan Laulajat saapuivat Torontoon tammikuun 12 p:nä kello 7.40 aamulla. Asemalla otti heidät vastaan konsuli Graham, varakön. Stadius, Suomalaisen Keskustoimikunnan johtokunta sekä noin 200 nouseva joukko paikkakunnan suomalaisia.

Asemalta laulajat saatettiin Royal York Hotelliin, joka sijaitsee aseman vastapäätä. Aamiaisen söivät laulajat joko hotellissa tahi läheisyydessä olevissa ruokaloissa.

Kello 10 heidät haettiin hotellista ja kuljetettiin ympäri kaupunkia Canadian Progress Club'in jäsenten yksityisissä autoissa. Kello 11.15 kokoonnuttiin kaupungin talolle, jossa Alderman Johnson kaupungin puolesta lausui kuoron tervetulleeksi Torontoon. Kuoro lauloi laulun, jonka jälkeen Mr. Turunen ja Professori Jutila kuoron puolesta laskivat seppeleen mailmansodassa kaatuneitten muistopatsaalle.

Kello 12.30 oli Toronton kaupunki järjestänyt kuorolle lounaat King Edward hotellissa. Kunniavieraiden joukossa olivat Pohjoismaiden ja Yhdysvaltain konsulit, Yliopiston Kansleri, Toronton Sinfoniaorkesterin johtaja, y.m. - Kaupungin majuri Ralph Day lausui kuoron tervetulleeksi ja ajensi Mr. Turuselle kaupungin sinetillä varustetun adressin. Kaikki kuoron jäsenet saivat myöskin myöhemmin sinetillä varustetun kopion mainitusta adressista. Prof. Jutila vastasi kuoron puolesta.

Lounailta mentiin yksityisillä autoilla Toronton Yliopistolle, jossa Yliopiston Presidentti, tohtori Cody otti laulajat vastaan yliopiston Senate Chambers'issä. Tämän jälkeen oli ylioppilaskunta järjestänyt käynnin Hart House'illa, jossa tarjottiin kahvia. Yliopis-

tossa opiskelevat suomalaiset toimivat oppaina ja tulkkina. Laulajat lauloivat muutaman laulun ja varakonsuli Stadius kiitti kuoron puolesta osoitetusta huomaavaisuudesta.

Klo. 3.30 oli maakunnan kuvernööri Albert Matthews kutsunut kotiinsa johtaja Turusen, professori Jutilan pari kolme kuoron jäsentä sekä konsuli Graham'in. Vastaanotto kesti noin puolitoista tuntia.

Yliopistolta siirryttiin Toronton Suomalaisen Yhdistyneen Kirkon ruokasaliin, jonne Toronton Suomalainen Keskustoimikunta oli järjestänyt kuorolle illalliset. Varakonsuli Stadius lausui kuorolle Keskustoimikunnan ja paikkakunnan suomalaisten tervehdyksen, johon Prokuristi Pitkänen vastasi kuoron puolesta, kutsuen konsuli Grahamin ja varakonsuli Stadiusen Y.L:n kunniajäseniksi ja ojentaen heille kuoron hopeamerkin. Laulettuaan pari laulua vietiin laulajat takaisin hotelliinsa levähtämään.

Kello 8 illalla haettiin laulajat busseilla hotellistaan ja vietiin konserttipaikalle, Eaton Auditorium'ille, jossa konsertti alkoi täsmälleen 8.30. Ensimmäinen puolitunti ohjelmasta radioitiin ympäri Kanadaa.

Konsertin jälkeen oli konsuli Graham järjestänyt vastaanoton kuorolle, konsertin kunnia-suojelijoille ja muille huomatuille henkilöille, konserttisalin vieressä olevassa Eaton'in ravintolassa. - Kuvernööri Matthews rouvineen, konsuli ja Mrs. Graham sekä Pääkonsuli ja Mrs. Jalkanen Montrealista ottivat vastaan. Vastaanoton jälkeen oli laulajilla tilaisuus tavata juhlayleisöä.

Seuraavana päivänä, tammikuun 13 p., ei ollut mitään versi-naista ohjelmaa, joten useat kuoron jäsenet käyttivät tilaisuutta hyväkseen levähtää.- Puolen päivän aikaan oli konsuli Graham kuitenkin järjestänyt lounaan Ontario Clubilla kuoron johtohenkilöille.

Lähtö Torontosta tapahtui kello 1.30 iltapäivällä.

Kuoron käynti Montrealissa ja Torontossa oli parasta ja voimakkainta mainostusta Suomen hyväksi, sellaista mainostusta, jonka vaikutus jää pysyväiseksi Kanadan parhaiden ja vaikutusvaltaisten ainesten keskuudessa. Suomalaisten keskuudessa muodostui se aivan liikuttavan yksimielisiksi ja yhdistäväksi tapaukseksi, jonka kansallinen merkitys on arvaamattoman suuri.

Sellaiseen mainostukseen kuin Y.L:n täällä ja Yhdysvalloissa käynti oli, kannattaa Suomen valtion vastaisuudessakin uhrata paljonkin varoja.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

MONTREAL, CANADA

Uudenvuoden juhlista selviytyttyä oli edessä kauan odotettu ja valmistettu Y. L. konsertti tammik. 11 p. Sanotun päivän aamuna, kiukkuisesta pakkasesta huolimatta, oli saapunut Windsorin asemalle suuri suomalainen yleisö kuoroa vastaanottamaan. Suuren osan heistä täytyi lähteä töihinsä näkemättäkään laulajia, sillä juna oli myöhässä ja vieranomaisten tullitarkastus kesti niin kauan, että kello oli jo yli kymmenen ennenkuin kuoro junasta pois pääsi. Senjälkeen he menivät Queen Hotelliin, jonne heille oli varattu asunto siksi päiväksi. Kello 1 päivällä oli heillä pääkonsuli ja rouva Jalkasen kutsut Queens Hotellin ruokasaliin, jossa tarjottiin lounas ja jonne oli myös kutsuttu paikallinen konserttitoimikunta. Lounaan aikana pääkonsuli Jalkanen puhui kuorolle, lausuen heidät tervetulleeksi. Sanoi, että tämä tilaisuus ei ole tarkoitettu heille viralliseksi tilaisuudeksi, vaan kotoiseksi ruokailu- hetkeksi, jossa tervetulleet vieraat saavat istua kuten kotipöytään ruokallemaan. Tämä tuntui kelpaavan laulajille, sillä kolmikertainen "hyvä, hyvä, hyvä" ja pitkä kättentaputus seurasi puhetta. Kello 3 iltapäivällä oli heillä kutsut McGillin yliopistoon iltapäivä-teelle. Sieltä he tulivat Montrealin Suomi-seuralle, jossa oli suomalaisten järjestämä illallinen. Se oli hauska kotoinen hetki. Pääkonsuli Jalkanen puhui laulajille. Kuoro lauloi pari laulua ja sitten hotelliin lepäämään ja itseään valmistamaan illan konserttiin. Illalla alkoi olla His Majestic teatteri täynnä kuulijoita. Sinne mahtuikin noin 1,800 ja oli se melkein viimeistä sijaa myöten täynnä. Paljon oli sinne tullut englannin- ja ranskan-kielistäkin yleisöä, joukossa paljon arvovaltaisia henkilöitä. Nähtiin kaupungin majuri ja useita eri maitten pääkonsuleita rouvineen. Innostus ja vastaanotto oli erinomainen muunkielisenkin kuulijakunnan taholta. On hauska kuulla yksityispuheita canadalaisilta, jotka siellä mukana olivat. Ei kai Suomi voi mitään sen suurempaa iloa tuoda poissaoleville kansalaisilleen eikä mitään sen suurempaa ja parempaa mainostusta tehdä syntymämaamme hyväksi kuin sen, että lähetti tänne Y. L.:n valiolaulajat. Ikävä vain, että Montrealin osaksi heillä oli niin niukasti aikaa varattu, ettemme saaneet heitä pitää vähän enempi keskuudessamme ja kestitä, kuten olisimme tahtoneet.

Seurak. kirjeenv.

Vapaus, Sudbury, 25/38.

ON THE HELSINKI UNIVERSITY CHOIR

Choir Was Revelation to Nickel's Member

SUDBURY, Ont.—As I take my typewriter under hand, I am trying to do some fast and furious thinking. That is quite an accomplishment in itself, for me. The Nickels asked me to air my views on the recent concert which I attended at Toronto on January 12th. This was the concert held by the Helsinki University Chorus. (Ylioppliaslaulajat). Not being a very good critic I'm not sure I can express myself the way I should. However, I'll try my best.

It really was the most wonderful thing I've yet heard. Nothing that you hear over the radio or screen can be compared to it. It sort of makes you proud, being in an audience consisting of about one half English speaking people, to think that your own countrymen are there singing in your own native tongue and that they are really making a "go" of it. From the applause they received, I assumed that the audience as a whole was entirely carried away. Most certainly, the Finnish section of it was, if I can judge the others' feelings by my own. The queerest feeling came over me. I had an intense desire to go to Finland and made up my mind, then and there, to start saving the pennies and, if possible, to make the trip in 1940.

The chorus sang about 16 songs, all of them in Finnish. They were a mixture of different kinds of songs. Songs of the homeland, humorous songs, intense dramatic songs, but they were all rendered with that same wonderful tone and clear enunciation. You could tell, if you know anything about music, that hours of hard work had been spent in rehearsal to accomplish just the right effect, and accomplish it they did.

There were 3 solos sung with the chorus harmonizing. Two different tenors each did a solo and one was sung by a baritone. All three of these singers are certainly entitled to personal mention. The tenor especially was very good. No tenor in Hollywood could equal him for voice and looks. It rather disturbed the feminine section of the audience to hear such a beautiful voice and to see such a good looking face also. From my conversation with some of the women later, I gathered that many of them were quite willing to leave their hearts with that "vanhanmaan poika."

Well, perhaps I've prattled off enough about the chorus and anyway most of you heard them over the radio that same night, so that you know, without being told, just how grand they were. Of course, there being over 50 voices at one time, it was not quite so clear over the radio. I have heard several people mention that it was too loud sometimes and then too soft, but you must take notice that they sing with expression and their voices are lowered and raised according to the music.

Well, I'll sign off and leave some space for other Nickels to scribble something about this and that.

Vapaus 25/38 Sunny.

SUPERB FINNISH CHOIR.

**Visiting Male Chorus Thrills Crowd
At Eaton Auditorium.**

The Helsinki University Chorus from Finland, under Martti Turunen, gave its first concert in Toronto before an absolutely capacity audience at Eaton Auditorium on Wednesday night. The Lieutenant-Governor and party, President H. J. Cody of the university, and other distinguished people from official circles were present, but the audience was chiefly Finnish, and the concert thus became a re-union at which some friends were so busy conversing that they could not spare time to listen to the music, seemingly. This busy buzz of whispering unfortunately supplied the sibilants so carefully eliminated from the singing. On the other hand, however, there were tears in the eyes of many listeners who evidently felt very deeply this vibrant choral message from their native land.

The chorus was fifty-nine strong, an "expeditionary force" of picked "shock troops" from the much larger body comprising the regular personnel on the "home front." Massed in a solid block on the stage, with about eight men in a row seven rows deep, these vigorous young college students presented a fine appearance. Their voices were rather rough in texture, but very well disciplined in attack, release, ensemble, shading, and many technical devices, especially in sustained pianissimos, a smoothly executed swell, and a truly terrific fortissimo. One exception to the rather commonplace tonal quality must be made in favor of the sixteen second-basses, whose velvety quality even in incredibly low notes was unusually beautiful and might well have been more systematically exploited.

The skilled conductor, Martti Turunen, evidently is gifted with absolute pitch as he gave each section its note before each number. The choristers sang entirely from memory and unaccompanied, the program including nineteen selections, almost half of which had to be repeated in response to the insistent applause, with one or two encores in addition to "O Canada" and the Finnish National Anthem. This reviewer was seated too far at one side to judge of the balance and blend, but the total effect of the choir's work was certainly stimulating and enjoyable to a striking degree.

It is late, but something must be said about the music itself. The Palmgren numbers seemed better than the Sibelius in choral idiom and immediate appeal, but all the score of selections were part-songs written in straightforward four, five, or six part harmony, with practically no counterpoint at all. This gave a somewhat monotonous effect to the program, although the widest diversity was present in subject-matter and treatment. It must be remembered, however, that no longer works or works with orchestral accompaniment were included. All the part-songs given were dramatic and vivid, the music expressing the meaning of the words very strikingly, and we have rarely had a more interesting and stirring evening of music sponsored by any group of New Canadians.—

L. M.

FINNISH UNIVERSITY CHORUS GIVES WONDERFUL PROGRAM

Helsinki University Singers
Express Life of Finland
in Choral Song

HIGH NATIVE ART

By AUGUSTUS BRIDLE

Yesterday was a great festival to Finlanders in Toronto. The Helsinki University chorus from the great capital of Finland, diverged from its American tour to sing in the capital of Ontario, and the chief choral city of America.

Eaton's Auditorium was a furor of Finlandia. All day, in a foot of driven snow, the folk from the Finlands of the Baltic heard the college visitors talk of the grand Finnish weather in Ontario.

Singing at the cenotaph of the city hall, the chorus had been heard by the city fathers; entertained at the club rooms of the Finnish central committee; introduced to leaders of song and drama, piloted by the president, K. Parviainen and the honorary consul of Finland at Toronto, Mr. A. R. Graham.

Most of these were at the concert. The foyer was a concourse. Seldom, if ever, have so many Finlanders gathered in that promenade. Sharp at 8.30 the chorus came on the platform, arranged on a low gallery; wearing breast ribbons of various colors to denote the country or province from which each singer came to the University of Helsinki.

Interpret Finland

But the moment the conductor stepped up into the choir to hum the keynote of the first piece, this national event became a music festival; the supreme expression of national life in its most intense and inspiring form. Mr. Turunen, a distinguished-looking man, avoided all antics and postures. He was not here, neither was his chorus, to take the spotlight, but to interpret Finland to North America in choral song.

Many composers, living and past, were represented in a wonderful lyric program. At once it was evident that the Helsinki Chorus is not at all like that of the Don Cossacks. It is much more lyric in quality, less sensationally dramatic, not so much concerned with stupefying dynamics of sound or merely amazing tricks of glorified vocal technique. They resemble much more the great Prague Teachers' Chorus, here some years ago. The tenors are vividly lyric in quality, though not always absolutely free in tone production.

Only one contra-basso was abysmally deep, down to low C. The baritones are splendid; the basses not heavy enough for such a brilliant tenor section; and there are no male altos. The tone blends beautifully, in organlike sonority, as flexible as a great solo voice, from pianissimo to stupendous climax—always under perfect control, and without a note of music.

Each singer had memorized every son in the book for all programs on the tour. The conductor knew every note.

Repertoire Was Wide

These Helsinki Troubadours sang to express life by means of composers and folk songs. They did it gloriously, with perfect use of choral art and especial regard for the pictures of life created by the words. They are, as a rule, most effective in climaxes, but their soft cadences were often strangely beautiful, and they seemed always to sing as naturally as though each singer were talking, to music.

Names of the composers or of songs are of slight interest to general readers. All the songs were Finnish, most of them beautifully harmonized and all of them splendidly simple in picture. They came much nearer the art of Anglo-Saxon choral work than the Cossacks do; always beautifully lyric in style, with diction so clear that the audience had no trouble to follow every syllable of Finnish on the programs.

The two composers best known here are Sibelius and Palmgren, with seven songs; wonderfully beautiful and descriptive. All the songs were virile and wholesome, most of them joyful and humorous, some tenderly sad, two or three deeply religious; a remarkable choral cinema of life in Finland.

Finnish University Choir Is Warmly Greeted Here

Lead Given in Music by
Finland Lauded by Dr.
H. J. Cody, President
of U. of T.

Helsinki University Chorus (Yliopilliskunnan Laulajat), who arrived in town early yesterday morning, were received, after a strenuous morning's program, by President Cody of University of Toronto at the Senate Chambers. President Cody began his speech with words which throughout the day were heard again and again, "Our climatic conditions at present are doubtless making you feel quite at home," and was cheered enthusiastically by the choir, most of whom had by now gathered what "climatic conditions" meant. In fact, they even indulged in the old Finnish custom of throwing "climatic conditions" by hand, and had a snowball fight.

"The name of Finland is known throughout the world for its long and successful struggle for its freedom and independence," continued President Cody. "You are near to us in many ways. Our able competitors in the industry of forestry, for example. The general contour of your country is much like ours despite the difference in size, and you even look like ourselves. (Applause.) We welcome you among other things because of the lead you have given us in music," he added.

DR. CODY BLUSHES

He then gave a brief outline of the different aspects of the University of Toronto, and ended his address of welcome with these words, "You will pardon me if my pronunciation is not quite correct," and added haltingly, in a dead silence, "Tervetuloa Toronton Yliopistoon." The applause almost raised the roof. The president of the University of Toronto blushed coyly.

Professor Jutila, of the Helsinki University, thanked President Cody in behalf of the chorus, and added in reference to President Cody's remarks on the medical faculty: "We are not in the least afraid of catching cold here, although most of us have no galoshes, having been told that Canada was going tropical, being in such very good medical hands. In fact, it would be a pleasure to catch cold here."

Finnish Consul A. Kingsley Graham, K.C., thanked the president and the student body of the university for "the splendidly warm welcome" and the invitation to look over the university buildings.

INSPECT HART HOUSE

After a tour of Hart House coffee was served in the long hall. The Finnish University men were delighted to find the crest of their alma mater among the many on the north wall. While still sitting scattered about the long hall, doubtless working under the principle of "great minds think alike," they suddenly broke into an ancient Latin song, sung by the Finnish universities for over five hundred years.

From Hart House they were driven to the Church of All Nations there to accept the hospitality of the Finnish people in Toronto.

On the way down to one of the

crowded cars one of the singers turns conversationally to the taxi-man and politely remarks, "I-love-you-too-much, -kiss-me-now-Tely-want-ads," and while the latter almost hits the lamp post in his amazement he continues condolingly, "Where-have-you-gone, my-darling?" That was the end, of the taximan, but not of the earnest student of conventional English from street signs.

Most of the men, however, spoke comparatively good English, having learned it even in high schools.

GREETINGS EXCHANGED.

The dinner at the church was declared perfect, Consul Graham, Pastor Lappalainen and Mr. Stadius speaking for the Canadian Finns, and Prof. Jutila and Mr. Jokinen answering on behalf of the chorus and bringing, as they said, "the deep love of all Finland, to all Finns beyond the seas." The chorus, leaving early to get rested before the concert at night, rose as one man to sing an ancient Finnish song, and many eyes in the audience were brighter with tears. Throughout the afternoon, on different occasions, the choir sang to their entertainers—as one sure form of thanks they knew—and always it was so amazingly spontaneous, the effect, despite the informality, being as perfect as it was later at the concert.

There is yet another aspect, amusing—and touching. At the Lieutenant-Governor's reception after the concert, one found the clear-voiced singers surrounding the women guests and eagerly questioning them how to wash chamois gloves without ruining them, and how would one go about washing and ironing their dress shirt fronts and ties. The sad fact is that the chorus seldom stays at one place long enough to have these essentials washed and, despite the multitudinous supply, they were finally running out of clean shirts. Sibelius' grandson, one was told, washes stockings beautifully. Such is the home life of great men.

Finnish Singers Almost Perfect In Team Work

University Choristers Listen From Opposite Ends of Scale to Match Tones

Helsinki University Chorus, under Martii Turunen, sang in Eaton Auditorium last evening before a capacity audience. Program comprised 19 part-songs, three of which were folk-song arrangements. Composers represented included Genetz, Kajanus, Jarnefelt, Haapalainen, Tornud, the conductor Martii Turunen; Madetoja, Märsälo, Kuula, Palmgren and Sibelius. Many of the numbers had to be repeated, one of them twice, and a verse of "O Canada" sung in Finnish preceded the closing contribution.

The Singers

These singing men of Finland brought something better than tuneful voices, temperament and finely disciplined musical technique to their crowded audience. Though they are university students they are men who without doubt were born singing. Every note of their song has the vital quality of words behind it, and those words told of everyday things and thoughts that are the sum of everyday lives. Their voices are beautiful, because the tone and freedom of them depend upon the truth and sincerity of the speech they phrase into song. They blend delightfully because the singers listen as they sing, and the lightest of light counter-tenors (possibly falsetto alto) matches his tone with that of the deepest bass, who sings three octaves below him. Second tenors and first basses work together in like manner, therefore there is never the slightest wandering from perfect pitch and intonation in the most involved harmonies is always true and smoothly modulated. The tone quality of the ensemble is bright and vibrant with splendid power and loveliest colian whisperings at opposite ends.

Program.

They sang expressively always, achieving delicate effects of light and shade, phrasing with an intuition that made poetry of the simplest cadence. The music lover could never weary of their song, because of its sweet and earnest sincerity. It was like what the Bethesda choir of Wales used to make those matchless singing men of the Penrhyn quarries. And the music of Finland has much in common with that of Wales. Nearly all of last evening's program was in the minor, and perhaps that is why it sounded so brave and honest. The very opening number, Genetz's "Hail, Suomi, My Native Land"—bold and inspiring as it was in fine declamatory phrases and broad harmonies—had a little wistful chromatic rise in the pause preceding the final cadence characteristically Welsh. One of the loveliest things of the evening was Kuula's "In the Evening." Here was most refined singing, nothing louder than a mezzo piano, and modulation of exacting sort done with wonderful finesse. That pause on the seventh just before the close with its chromatic descent, was a touch of exquisite taste. Martii Turunen is a great choral director, and his singers are worthy of him.

"On Their Words"

To tell of all the beautiful things sung throughout the evening would fill a column. The jolliest was Tor-nudd's "Prokko"—virtuoso singing in this, clever effects in tone and stress and staccato and dramatic intensity. Of course the story was crude, and that is why it made such a glorious partsong. It told of Prokko getting drunk and being carried by his friend home to the farm, setting horses and dogs and cats and women had children chorusing in uproar. And in startling contrast was the same composer's "Conjuration"—charging the evil spirit to flee—"Out of my body, thou cursed one! out of my guts, thou damned one!" Wonderful singing in this, vivid color and bold contrast, a noble double A in the bass, mighty fortissimi and mysterious whisperings. And Sibelius's "My Heart's Song" was a little orchestral gem of choralism—nothing louder than a mezzo piano in this, but grace, dignity and tenderness in every phrase of its inspired song-speech. Baritone soloist Helge Virkkunen and tenor soloists Alfons Almi and Viljo Lehtinen, won enthusiastic encores.

La Presse - 12/1/38
Montréal, Que.

AU HIS MAJESTY'S

**Le chœur Helsinki, un
ensemble très homogène**

Le concert donné hier soir par les étudiants finlandais de l'université d'Helsinki a été une brillante révélation. Ce chœur de 60 voix d'hommes venait pour la première fois à Montréal. Les auditeurs qui s'étaient donné rendez-vous au His Majesty ne furent pas déçus. Il leur fut donné d'entendre un chœur d'une homogénéité presque parfaite.

Le programme a aussi permis de goûter les beautés des compositeurs et du folklore finlandais. Il nous a appris que Sibelius, pour célèbre qu'il soit, n'est pas le seul compositeur dont la Finlande puisse s'honorer.

Les originales mélodies de Jarnfelt, de Kajanus, de Tornudd et surtout de Palmgren ont été fort goûtées. Plusieurs ont dû être bissées.

Le directeur, M. Marti Turunen, conduit un chœur souple et capable de saisir toutes les distinctions et toutes les nuances d'une composition. Ces qualités ont surtout été remarquées au cours de l'exécution des pièces de musique imitative. "Song of my heart", de Sibelius nous donne l'impression d'un solo d'orgue; la "Conjuration" de Tornudd, c'est la tempête dont on peut suivre les détails, "Cradle Song" nous charme par son rythme berceur.

Les trois solistes, MM. Alfons Almi, Viljo Lethinen et Helge Virkknen, ont été fort applaudis. Ils durent donner plusieurs rappels.

On ne trouve aucune monotonie à entendre ce chœur, qui n'a pas le souci de créer de grands effets et dont le seul but est de traduire, aussi bien que faire se peut, les sentiments du compositeur.

C'est au Canadian Artist's Bureau que revient le mérite de nous avoir présenté ces chanteurs. Il est à espérer qu'ils nous reviendront l'an prochain.

**Finnish Male Chorus
Demonstrates Art Here**

By THOMAS ARCHER.

(Gazette Drama and Music Critic.)

The remarkable singing of the Helsinki University Chorus which was heard at His Majesty's Theatre last night gave those who attended an idea of the extent to which the male choir has been developed in Finland. From the aspect of sheer musical effect, indeed, it is doubtful whether this unit has been equalled by any group of its kind which has visited the city in the past ten years.

The Helsinki choir consists of tenors and basses, all of whom sing in their natural voices. There are no effects of falsetto. Moreover, there is no display for its own sake. The choir is no more than it pretends to be on the face of it. That is to say, it is simply a club formed for students interested in choral singing.

But actually it goes far beyond this. There could be few choirs in the world capable of sustaining a programme on the same scale. The singing and general execution of the music are professional to a degree. The command of dynamics is extraordinary and the precision keen and instantaneous. The choir can proceed from a quiet to a loud phrase in an instant and the balance of parts is superb.

The tone is rich and musical and the hearer never encounters that feeling of monotony which usually seems inseparable from the singing of the average male chorus. The Helsinki choir has a remarkable way of making whatever it undertakes colorful, varied and musically interesting. And that in a chorus so constituted is an exceptional feat.

The programme revealed unsuspected riches to be found in the repertory of Finnish choral music. Quite naturally there were part songs by Jean Sibelius who has written a number of his choral compositions specially for this choir. They were highly original as might have been expected of music from this composer. But it was men like Selim Palmgren and Robert Kajanus who provided the real surprise of the evening.

Palmgren has hitherto been known here as a composer of piano pieces for the salon. His "Paimen illo" and "Tuutulaulu" revealed him, however, as a writer of music of definite power and poetry. Perhaps it was partly the superb singing but it did seem that the latter chorus, a cradle song, was an exceptionally beautiful contribution.

The music was strange merely because of the language in which it was sung. In itself it seemed to bear as close a relation to us as does the better known symphony music of Sibelius, now one of the most popular composers in the western hemisphere. Finnish seems to be a language peculiarly lyrical and adapted to song. It is full of broad vowels and permits admirable opportunity for effects of sustained singing. So far as could be judged the enunciation of the choir was as impeccable as its vocal technique.

Martti Turunen is the modest conductor of the choir. The singing is a capella throughout. Mr. Turunen following the practice of Jaroff of the Don Cossacks by giving his men their pitches prior to each song. Obviously he has complete command over them but he makes no effort at showmanship. He appears as one man among many clad in conventional evening dress.

The choir is making its first tour of America under the auspices of the Intercollegiate Musical Council of the United States. One of the Finnish sponsors is Sibelius himself.

Wonderful Singing in Concert of Helsinki University Chorus

It seems fairly safe to say that no better choral singing has ever been heard in Montreal than that which the Helsinki University Chorus did at His Majesty's Theatre on Tuesday evening; and, if there has been anything quite so good all round, it was not in any recent year. This is a perfectly drilled body of some fifty or sixty singers with voices which seemed to be all as good as one can find in a body of this size; there was a splendid line of second basses, who made some fine effects; the first tenors were a little hard and occasionally inclined to shout in loud passages, but the whole tone was excellent and quite delightful in softer passages. There was nothing doubtful about the way in which the voices were used; they were always together and always in tune; there were magnificent chords and some astounding effects of shadings. There was one amazing crescendo in a "Conjunction" by Aksel Toernudd, in which there were other very striking, rather instrumental effects; it rose from a whisper to a roar, smoothly and in one piece, as if the choir was singing in a swell-box. And with all this, the choir is very far from being a mere machine; the singing was all done with spirit and intention. The conductor, Martti Turunen has made, and plays on, a nearly perfect instrument. One may now and then hear a chorus do something as well as these people do it, but not consistently all through a full program.

The music was all worthy of such fine treatment, and most, or much of it was new to Canadian audiences. Four works by Sibelius were the most important, written with a directness and simplicity which are not always to be found in his orchestral music. "The song of my heart" is quite beautiful and characteristic of Sibelius; the "Fire on the island" has a good deal of folk song character, and the "Broken voice" was very charming. These may have been written for this chorus, of which Sibelius is a supporter. Falmgren's "Summer evening," sung by a tenor solo against a background of chorus, is a little sentimental, his "Cradle song," with a drone bass is delightful and had to be repeated, and "Shepherd's joy," with a quick patter of words, and a vigorous "Song of the slaves" went very well indeed.

Many other good things were in the program and were cleverly sung. The "Conjunction" and another song by Toernudd, "The cricket" by Jaernefelt and a song, rather like a folk song, with a baritone solo, written by the conductor, Mr. Turunen, were some of the best. Others were a gentle "Evening reverie" and "A summer picture" full of country sounds by Toivo Kuula, and a folk song arrangement, "Chubby cheek," with a tenor solo and good choral parts by Armos Masalo. E.P.B.

"Helsinki Choir" Sings Splendidly, Beautiful Music

Little Known Melodies Are Presented by Finnish Choir

A seasoned musical critic is supposed to be more or less of the "blase" type, and accordingly should hear every musical offering in a phlegmatic mood. It may be that I am no critic (do I hear: "at last he admits it") or else, it might be that the Helsinki University Choir is particularly interesting and sang outstanding music, for I must admit that, at times, I was indeed very deeply moved at their concert last night in His Majesty's Theatre. Whatever is the answer, I don't hesitate to brand as barbarians those amongst the audience who were able to hear such selections as *Sirkka*, *Toivo Kuula* or *Sertunut aani*, without feeling some sort of an appeal for the infinite softness and serenity.

The choir is of the best trained and can rival with any in the world on that respect, by way of parenthesis, it might be said that the respective position of the singers was most unusual, but it certainly served to achieve a wonderful blending in the tonal effect.

The music presented was of a much higher level than that ordinarily offered by touring outfits of that importance. While some of the better known male choirs content themselves with presenting numbers which are tongue-twisters or which have at the most a musical virtuosity appeal, this organization was daring enough to come out with a program the musical quality of which might be envied by any vocal soloist planning a recital. Everything was to be found in that program: stirring jigs, meaningfully amusing folksongs, deeply moving ballads, poems of the highest musical and literary qualities.

The soloists are to be praised for their efficient and unobtrusively effective renditions, while the conductor well, the conductor deserves to be faithfully imitated by anybody who wants to make a musical success of any choir.

It was indeed a very profitable and most enjoyable evening.—P.B.

"La Patrie", Montreal, 12/1. 38.

AU MAJESTY'S

Le chœur d'Helsinki

On attendait avec impatience le chœur de l'Université d'Helsinki. On l'avait entendu à la radio déjà mais dans des programmes trop courts pour qu'on en puisse réellement estimer la qualité. Il venait ici sous le patronage honoraire de Jean Sibelius. Du fait que le grand compositeur eût consenti à accoler son nom à cette troupe de 60 chanteurs, on avait déjà raison de croire à sa valeur.

Nul, hier soir, n'a été désempoigné au récital que cette chorale dirigée par le compositeur Martti Turunen a offert au His Majesty's. Au contraire, la plupart des auditeurs ont trouvé plus qu'ils n'attendaient. Certains étaient sous l'impression qu'ils écouterait un club musical d'universitaires qui offrirait des choses intéressantes sans être transcendantes. On a applaudi un chœur qui peut non seulement se comparer à tous ceux que nous avons accueillis à Montréal, depuis une dizaine d'années mais encore qui prend la première place si l'on s'en tient à l'exécution musicale nette.

Ces soixante chanteurs sont des artistes admirablement préparés qui jettent de côté l'exécution artificieuse et possèdent un sens de la musique extraordinaire. Les voix sont belles et jeunes. Elles passent, sans difficulté du fortissimo le plus éclatant sans transition au pianissimo le plus tendre. Leur exécution est si intéressante qu'on n'a point le temps de subir l'ennui qu'apportent généralement des groupes similaires. Disons aussi qu'ils chantent continuellement, a capello.

Ils nous ont fait découvrir l'étrange et belle musique de la Finlande. Merveilleusement servie par une langue où les voyelles sont plus nombreuses que les consonnes, cette musique qu'a illustré Sibelius a, à son service, des compositeurs impressionnants comme Selin Palmgren, Tornudd, Maasilta, etc. dont l'art est pittoresque et ravissant.

Le concert des étudiants nous permit aussi de connaître plusieurs solistes. On entendit Alfons Almi, dont la voix est bien timbrée et qui déjà s'annonce comme un grand ténor d'opéra; le baryton léger Helge Virkkunen et le ténor Viljo Lehtinen. M. Virkkunen chanta une oeuvre de Martti Turunen qui fut aimée. Enfin, il faut aussi féliciter le chœur d'Helsinki et son directeur de leur politesse envers leurs auditeurs. Ils ne rechignèrent point à présenter des rappels nombreux et eurent la délicatesse d'ouvrir leur programme par "O Canada" et de le fermer par "God Save The King".

Il ne reste plus qu'à exprimer le souhait que le Canadian Artists' Bureau, nous les ramène l'an prochain. La foule des sceptiques qui n'a point osé les connaître, hier soir, se précipitera pour les apprécier la prochaine fois qu'ils nous visiteront.

René O. Babin

MILK FINLAND'S MAIN DRINK UNEMPLOYMENT RARE THERE

George Sjoblom, Secy. of Finnish Choir, Says Compatriots "Everlasting Readers"

MOSTLY LUTHERANS

By R. E. KNOWLES

This morning, at the Royal York hotel, I had a new experience—an interview, the first of my varied list, with a gentleman from far-off Finland.

His name is George Sjoblom. The first half of this, I managed splendidly—but I made heavy weather with the second half.

Mr. Sjoblom is the secretary of a very novel organization from Finland, a Finnish choir of 50 voices or more, the "Helsinki University Chorus," which was heard last night by a capacity audience at the Eaton Auditorium, and of which the conductor is the famous Martti Turunen.

A surprising feature—at least to me—of this songful aggregation is that it carries on its heavenly melody literally without instrumental accompaniment of any kind. It is a band of singers that carries on where the pianos cease from troubling and the cornets are at rest.

"Are the Finns, as a class," I asked early in our interview, "as good to listen to as they are to look at?"

"I don't know—what reason have you for asking that?" replied Mr. Sjoblom.

"Oh, just my experience, which is limited. The only Finns I have ever met have been in our own Stoodleigh restaurant, right here in Toronto—and they certainly are easy on the eyes."

"Men waiters?" asked their compatriot.

"Oh no, ladies, and I believe it's generally admitted that Saga and Hilda and Greta are about as ornamental as any three in captivity. By the way, turning to literary lines, what are these two words on this program you have given me?"

"What words?" he returned; "surely they are plain enough."

"Yes," I agreed, "but vast—here are the two words, right at the top, 'Ylioppilaskunnan Laulajat'—isn't that first word the longest in any language since human speech began?"

George Sjoblom

"A little extensive, I'll admit," replied this secretary whose English defies criticism, "but that whole name seems easy to me; translated it means 'student chorus.' See?"

"Yes, I see—come to think of it; it's simple enough. How did your choir enjoy its first appearance in Toronto, last night?"

"Immensely. It was a wonderful audience. All the nobility of Toronto were there. The lieutenant-governor, and the mayor of the city, and a general—I met him myself—and I believe every consul in the city was there."

"How long have you and your warblers been on the wing?" I pursued. "We left Finland, left the capital, on Dec. 10."

"What, by the way, is the capital of Finland?" "Helsinki, a city of 300,000. Do you mean to say you've never heard of it before?"

"I'm ashamed to admit that's the fact—but I've often heard of the first syllable part of it before—as a community by itself. What form of government has Finland?" "A republic. And we've never had a war. And we've been independent (of Russia essentially) since 1917."

"Of your big choir, how many, do you reckon, could speak English?" "Of the whole sixty," such his reckoning. "I should say about a dozen," he replied.

Mostly Lutherans

"Which one language, in Europe, is most like the Finnish?" "More nearly akin to the Hungarian than any other, I fancy. All those languages of the Balkan states and Esthonia are really close relations."

"What is Finland's national religion?" "Chiefly, to speak of our whole population—Finland has about 4,000,000 people—the Lutheran form of religion prevails."

"Are the Finns a Sabbath-keeping people, as a class?" "Just about like all others."

"Is it true—I have often heard this—that, among Finnish women, the average of irregular motherhood—I mean, without due regard to the ancient formality of marriage—is conspicuously high?"

"That is absolutely false—indeed, Finland's percentage, in that regard, is conspicuously low. There is far more looseness of conduct, along the line you have mentioned, among women of the western world than with us."

"What is Finland's national drink?" I queried; "is it the same as Scotland's favorite beverage, if all reports are true?" "No. The national drink of Finland is milk—a little booze, of course, now and again."

"Any public bars?" "Certainly. But, on the whole, carefully conducted—though sometimes, of course, they do raise—well, raise hades, to be quite frank."

"Has Finland ever produced any great kings, of business or finance?"

"No, not so as to become inter-

national figures. But, on the other hand, Finland has no extreme poverty at all. We have no citizens on relief. We have no long list of unemployed. The municipalities, if needed, simply provide work for all. For the last year and a half particularly, and largely due to the wise governmental arrangements, we have had splendid times in Finland."

"Are the Finns, generally, a literate race?" "Our average is very high. I believe it to be a fact that more books are bought and read, in proportion to the population, in Finland than in any other country in the world."

"How many universities?" "Three. And of daily papers, bi-weekly, weekly, Finland has more than 1,000 publications, the largest average in the world."

"That settles it, then," I ruled, "yours must be the most intelligent people on earth. As an interesting question, Mr. Sjoblom, suppose I should stop any gentleman on your streets and ask him where Toronto is, is it likely he'd be able to tell me?" "Sure he would."

"Did the average Finn, for instance, follow the great 'abdication' case?" "Did he? Well, I'll assure you he did—we all did."

"And do they all know Dr. Banting?" "Of course—every doctor in Finland."

Everlasting Readers

"How do your fellow-countrymen come to be such a well-informed race—is it your school system?" "Partly; but we think that what contributes to our almost total absence of illiteracy is the fact that we have the longest winter evenings anywhere, almost, and our people in consequence have become everlasting readers, far beyond the average."

"What one thing in Toronto has especially impressed you?" I digressed.

"Well, I haven't been much abroad here—but one thing, this wonderful hotel. And, almost as much as the quick perceptiveness and imagination of the audience we had last night, the splendid—indeed, perfect—proportions and acoustics of the Eaton auditorium. It is simply a splendid concert hall."

"Is Finland beautiful?" I returned. "My word, just as a Londoner would gasp it, 'let me tell you this—that Finland is a country of 60,000 lakes and 80,000 islands.'"

"And your athletes," I suggested, "is not your country naturally athletic?—one of my daily delights is to see the lightning-like dexterity, and co-ordination of the fair Finnish hands, stripping a table of its dishes and what not. Isn't that characteristic of your race?" "Absolutely. You have noticed, too, of course, the springiness of step, their wonderful walking?"

"Sure," I agreed, "and is it not true that Finland has had some wonderful athletes?" "Yes, many of them. Our Paavo Nurmi, especially, is famous throughout the world."

"Is there any one outstanding reason for their physical superiority?"

"Due in large part, I would say, to plain living and high thinking" (Mr. Sjoblom is an attache—in what connection I have forgotten—of Princeton university) "and, besides, much of the splendid condition of our national steam baths—we call them 'saunas,' was, I think, the detail he appended. And with this refreshing information, our so informative colloquy found its close."

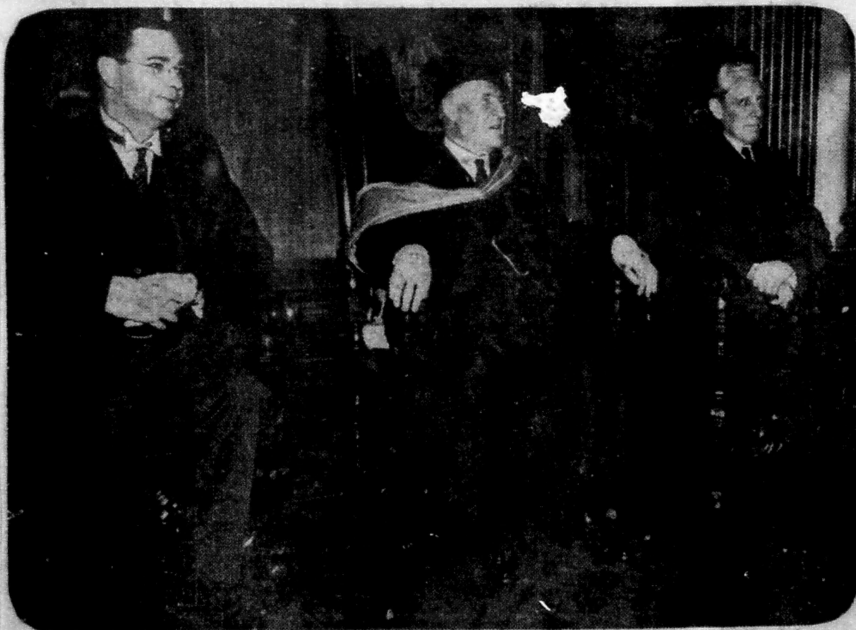
The Toronto Evening Telegram 13.1.38

CONDUCTOR OF THE CHORUS, Martti Turunen, is shown (left to right) with Dr. Cody, Dr. Jutila and Oiva Ruusuvoori, vice-president of the chorus.

FINNISH CHOIR AT U. OF T.

MEMBERS OF THE HELSINKI UNIVERSITY CHORUS found weather somewhat like their native Finland on their visit here. Yesterday's calls included the University of Toronto. Here are seen A. Kingsley Graham, consul for Finland in Toronto; Dr. H. J. Cody, president of the University, and Herbert C. Hengstler, United States consul-general in Toronto.

SOME OF THE MEMBERS OF THE CHORUS

Talp.

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

77/1041

1021908

KIRJELMÄ n:o

777/162

Montreali SSA 22 P:NÄ maalis KUUTA 19 38.

VIITTAUS:

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

7/4.38	53	-	Liit. us
	53	764	f

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Mb - Pääkonsulinviraston vuosikertomus

v. 1937, liitteineen.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää vuosikertomuksensa
vuodelta 1937, liitteineen.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liit.

TV 877/38

JM/1041-38

L u e t t e l o

Montrealin Pääkonsulinviraston

VUODEN VAIHTEESSA AVOINNA OLEVISTA JÄÄMISTÖ JA KORVAUSASIOISTA.

Anderson, Arne	Mackie, Frank
Anderson, Mary	Mansikkamäki, Hilma
Anderson, Victor	Metsälä, John
	Mäkinen, Kustaa
Beckman (Backman), William	Mäkelä, Evert
Björs, Gustav	Männistö, Urho V.
Bloom, Albert	
Bohm, Laina A.	Nieminen, Emil
	Niittynen, Aapo
Erickson, Erick	Nyholm, Edward
Erickson, Sofia	Nyman, Edith
	Nyman, Karl
Forsell, Karl E.	
	Paloniemi, Kaapro
Hacko, Ignatius	Peterson, Alex
Hilton, Matt	Pohjankukka, Arno
Hiltunen, Antti H.	Pöntinen, Maria
Holm, Edward	Ranta, Lempi
Hyrkkö, Irene	Raski, Ilmi
Hällfast, K.A.	Riddar, Gunnar
	Rinne, David
Jutila, Tom	
Jäppinen, Heikki	Saari, Kalle
Järvenpää, Matti	Saarinen, Tuomas
Järvinen, Anna	Salminen, Aug.
	Salo, Emon
Kannasto, J. V.	Salo, Kalle
Karjalainen, Aatu	Savolainen, Kalle
Karlson Nyholm, Mattias	Silvola, Henrik
Kolehmainen, Ida	Sihvo, Veikko Oskari
Koski, Frank	Sillanpää, Hilda
Koski, Jacob	Simonen, Paaavo
Koski, John	Sjölund, Johan
Koski, Kalle	Sjöman, Verner
Kotka, Jan	Ström, Aleks.
Kulmala, Emil	
Kuusela, Frank	Tammela, Eliel E.
	Tanner, Saima
Laaksonen, Saimi	Thompson, Martin
Lahti, Eljas	Tikkala, John
Lahti, Hilma	Toivola, Hannes
Lallukka, Juho	Toivonen, John
Lampila, A. ja perhe,	Tuominen, Kalle
Lehtinen, Ida Wilhelmina	Turri, Emma
Leino, A. J.	
Leino, Klaus V.	Walli, U.
Levo, Matti	Waris, John
Linden, Ernst	Watjus, Johan
Lähdemäki, Salomon	Wickson, Henry
	Williams (Simons) Lennart
	Williamson, Oscar
	Wirtanen (Erola, Auermaa), Hilma
	Viratnen, Jaakko
	Öling, Sigurd W.

Montrealissa joulukuun 31 p:nä, 1937.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Työtilasto.

Suomen Pääkonsulinvirastosta Montrealissa vuodelta 1937.

	1937	1936	1935
TIEDOITUKSIA			
a) poliittisia	-	-	10
b) taloudellisia	2	14	17
c) sanomalehtikatsauksia	-	-	-
KIRJEENVAIHTO			
a) saapuneet	4289	3984	4208
1) kirjeet	3693	3496	3791
2) passikirjeet	559	451	386
3) sähkeet ja puhelinsanommat	34	36	30
4) passisähkeet	3	1	1
b) lähetetyt	4342	4562	3906
1) kirjeet	4065	4252	3685
2) passikirjeet	253	279	212
3) sähkeet ja puhelinsanommat	22	30	8
4) passisähkeet	2	1	1
c) julkaisuja jaettu	2500	1800	1200
PASSIASIOITA			
a) passeja	499	601	580
1) annettu	490	587	538
2) pitennyksiä ym. lisäyksiä	9	14	41
3) kansalaisuustodistuksia	-	-	1
b) passileimauksia	91	54	67
1) yksityisille	91	54	67
2) seurueille	-	-	-
3) hyljätty	-	-	-
c) työlupia	-	-	-
1) hyväksytty	-	-	-
2) hyljätty	-	-	-
KONSULIASIOITA			
a) jäämistö- ja korvausasioita			
1) edell. v:lta siirtyneitä	70	67	88
2) uusia	231	186	138
3) a) loppuun käsiteltyjä	210	183	159
b) seur. v:lle siirtyneitä	91	70	67
4) oikeudenomist. toimitettu	6,006:10	4,912:57	4,069:66

b) notariasioita			
1) kuulusteluja ym. pöytäkirjattuja	-	-	-
2) laadittu asiakirjoja	2	5	8
3) eläintautitodistuksia	-	-	-
4) muita vahvistuksia			
a) valtakirjoja	125	113	116
b) käännöksiä	84	54	21
5) muunlaisia	68	65	92
c) muita juridillisiä asioita			
1) osananti	12	9	21
2) avioeroasioita	8	4	3
3) muita	129	182	169
d) kaupallisia-asioita			
1) tiedusteluja kotimaasta	10	10	12
2) tiedusteluja muualta	13	36	24
3) muita	1	-	2
e) laiva-asioita			
1) suomalaisia aluksia käynyt	3	3	2
2) ottokatselmuksia	3	9	1
3) päästökatselmuksia	1	2	1
4) muita toimeenpiteitä	-	5	4
TULOT	3.042.75	3.182.79	2.658.73
a) toimitusmaksut	2.927.45	3.067.36	2.535.00
b) muut tulot	115.30	115.43	123.73
MENOT	15.011.80	15.004.66	14.886.37
a) palkat	10.302.18	10.390.27	10.356.09
b) vuokra, valo, lämpö	1.368.70	1.282.89	1.281.82
c) tarverahat	1.020.92	1.250.87	954.52
d) kunniakonsuliedustus	2.304.00	2.016.00	2.016.00
e) matkakulut	-	64.63	117.95
f) sekalaiset menot	-	-	-
g) avustukset	16.00	99.99	82.87

Montrealissa joulukuun 31 p:nä, 1937.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Kadonneiden henkilöiden tiedusteluja on ollut edellisen vuoden aikana keskimäärin viikkokohtain ajalla tammikuun 15. päivästä alkaen. Vuoden aikana on ollut voimassa MONTREALIN PÄÄKONSULIN VIRASTON VIKKOKOHTAIN AJALLA TAMMIKUU 15. PÄIVÄSTÄ ALKAEN VOIMASSA OLLUT VOIKERTOMUS VUODELTA 1937. Tiedustelut on voitu löytyä.

H e n k i l ö k u n t a.

Työtilastosta ei käy selville mitään muutoksia virastossa käyneille henkilöille on annettu keskimäärin sama Pääkonsulinviraston henkilökunta oli vuonna 1937 sama kuin edelliselläkin vuonna, nimittäin allekirjoittanut pääkonsuli, ylempään palkkausluokan kanslia-apulainen F. A. Mustonen, joka on myös kunniavarakonsuli, alemman palkkausluokan kanslia-apulainen Margit Holmquist ja asiatyttö Helmi Sutinen. Heistä nautti allekirjoittanut pääkonsuli yhdistettyä ja pitennettyä virkalomaa toukokuun 29 päivästä alkaen. Hänen tehtäviään hoiti sillä aikaa varakonsuli Mustonen.

H u o n e u s t o. Vuoden 1936 vuosikertomuksessa on sanottu Pääkonsulinviraston huoneusto sijaitsi kuluneenkin vuonna samoissa huoneissa Castle-rakennuksessa, 1410 Stanley Street, joihin se muutti toukokuun 1 päivästä, 1935.

T y ö t i l a s t o.

Pääkonsulinviraston työtilasto vuodelta 1937 on oheistettu erityisenä liitteenä. Jäämistö- ja notarialliset asiat osoittavat huomattavaa lisäystä. Raporttien laatiminen on jäänyt kuluneena vuonna vähäiseksi, johtuen se muiden konsulintehtävien lisääntymisestä sekä allekirjoittaneen pitkästä lomasta. Sen johdosta, että Vancouverin konsulinviraston varakonsulilla Ekengrenillä on kuluneena vuonna ollut passinanto- ja leimausoikeus, on passiasioiden lukumäärä vastaavasti vähentynyt edelliseen vuoteen verraten.

Kuitenkin on ollut huomattavaa, että tammikuun

Kadonneiden henkilöiden tiedusteluja on toimitettu edelleen. Vuoden alussa tiedusteluasioita vireillä 19, vuoden ajalla tuli lisää 65, vuoden kuluessa päättyi 68 ja seuraavaan vuoteen siirtyi 16. Noin puolet tiedusteluista henkilöistä on voitu löytää.

Työtilastosta ei käy selville kuinka monelle Pääkonsulinvirastossa käyneelle henkilölle on annettu henkilökohtaisia neuvoja, tietoja ja ohjeita sekä jaettu kirjallisuutta ja sanomalehtiä. Myöskään ei siitä käy selville virallisissa, liike- tai tervehdyskäyntitarkoituksessa käyneiden lukumäärä. Ne vaativat kaikki runsaasti aikaa ja työtäkin Pääkonsulinviraston henkilökunnalta. Kuluneena vuonna lasketaan ainakin 7500 henkeä käyneen Pääkonsulinvirastossa.

Osanotto kansalaisten keskuudessa on ollut tärkeintä, että Suomeen yhteistyöpyrintöihin.

Se mitä vuoden 1936 vuosikertomuksessa on sanottu Pääkonsulinviraston henkilökunnan osanotosta kansalaisten yhteistyöpyrintöihin, soveltuu suurimmalta osaltaan myös kuluneeseen vuoteen.

Propagandatointia.

Kuluneenakin vuonna on Pääkonsulinvirasto parhaansa mukaan levittänyt Suomea koskevaa mainoskirjallisuutta yli koko Kanadan kauppakamareille, sanomalehdille, kirjastoille, huomattaville liikkeille ym. postitse ainakin 2000 kpl. sekä Pääkonsulinvirastosta noin 500 kpl. Yhdessä Ruotsin, Norjan ja Tanskan pääkonsulinvirastojen kanssa toimitti pääkonsulinvirasto teoksen "The Northern Countries in World Economy" jake-lun. Siitä on ollut sanomalehdissä erittäin suosiollisia selostuksia mainintoja vaan ei kuitenkaan niin runsaasti kuin oli toivottu. Kuitenkin on ollut huomattavissa, että sanoma-

lehdissä esiintyy tuon tuostaan kirjoituksia, joissa pohjoismaat, Suomi niihin luettuna, esitetään muuhun Euroopan verratien keitaana, jossa kansanvaltaisuus näyttää olevan turvattu ja jossa vallitsee rauha, hyvinvointi ja tyytyväisyys.

Yleistä tyytymättömyyttä on Kanadan suomalaisten keskuudessa herättänyt ja edelleen herättää se, että Kanada on, Yhdysvaltoihin verraten, jäänyt syrjäiseen asemaan Suomesta lähetettyyn tahi sieltä tulevaan Suomea koskevaan mainostukseen nähden. Tähän asti ei tänne ole vielä saatu yhtään Suomi-filmiä ja puhujat ja muut vierailijat ulottavat harvoin matkansa tänne Kanadaan. Hyvä Suomi-filmi olisi erinomaista Suomen mainostusta kandalaistenkin keskuudessa, Kanadan suomalaisista puhumattakaan. Samoin olisi mitä tärkeintä, että Suomesta voitaisiin saada silloin tällöin joku hyvä kansallisuus-asiaa edistävä puhuja tekemään kiertomatkan takäläisille suomalaisille asutuksille ja niinikään olisi suotavaa, että joku tunnettu uskonnollinen puhuja tekisi samallaisen kiertomatkan. Kanadassa on suomalaisia noin 50,000, mutta hajallaan asuvina ja useampiin kirkkokuntiin ja leireihin jakautuneina ovat he kykenemättömiä ylläpitämään voimakkaita keskusjärjestöjä ja kustantamaan kiertäviä puhujia. Kykenevästä henkisen työn tekijöistä on suuri puute. Vaikuttaisi varmaan yhdistävästi ja sekä kansallisia että uskonnollisia harrastuksia elähdyttävästi, jos täällä kierteleisi silloin tällöin kykeneviä puhujia Suomesta. Yhdysvalloissa tehtiin Suomen siirtolaisuuden alkuaikoina se erehdys, että Suomesta käsin paremmin ei pidetty parempaa huolta siirtolaisten henkisistä tarpeista, mistä oli seurauksena se, että siirtolaisten täytyi, parempien puutteessa, turvautua ottamaan aivan kykenemättömiä ja sopimattomia henki-

löitä papeikseen ja muiksi johtajikseen, mistä aiheutui hajaan-
nusta ja riitaisuuksia, joiden seurauksia Amerikan suomalai-
nen siirtolaiskansa saa vielä tänä päivänäkin kärsiä.

On kunniaakasta ja Suomen mainostuksen kannalta tärkeääkin,
että otetaan osaa Delawaren suomalaisten juhlimiseen ja käyte-
tään siihen melkoisia summia. Delawaren suomalaiset ovat
hävinneet tietymättömiin, mutta paljoo pysyvämpää mainostusta
olisi Suomelle siirtolaisista, jotka henkisillä ja kansalli-
silla pyrinnoillään voivat jo ensimmäisessä ja toisessa pol-
vessa päästä sellaiselle asteelle, että heidän jälkeläisensä
pitävät kunniaasianaan olla heidän jälkeläisiään ja säilyttää
heidän nimensä ja perimätietonsa sellaisina sivistysarvoina,
joista heidän uusi kotimaansa voi vielä monienkin satojen vuo-
sien perästä ylpeillä.

T y ö o l o t ja t y ö t t ö m y y s .

Vaikka taloudellinen elpyminen ei jatkunut Kanadassa
viime vuoden loppupuolella yhtä vilkaasti kuin edellisellä
vuoden alkupuolella ja edellisellä vuonna, oli suomalaisten
asema työmarkkinoilla kohtalaisen hyvä kuluneena vuonna.
Suomalaisia on yleensäkin ollut vähän töissä kaupunkien teolli-
suuslaitoksissa, joissa työnsaanti on edelleen ollut huononpaa.

Suurkaupungeissa asuvista suomalaisista muodostavat suurimman
osan palvelustyöt ja perhepalvelijat, joilla ei ole ollut
työnpuutetta. Suomalaiset palvelustyöt ovat erinomaisessa
maineessa. Keväntyön tekijöillä on ollut hyvin vaikea saada
työtä kaupungeissa ja sentähden ovatkin he siirtyneet metsä-
töihin sekä kaivosseuduille, niin että suomalaisia on hyvin
vähän lisäämässä kaupunkien työttömäin lukua. Metsätyöt ovat

olleet vilkkaassa käynnissä ja kaivosseuduilla on ollut hyvä työnsaanti ja hyvä aika.

Suomalaisten maine, jolle tšekäläiset kommunistit antoivat lakko- ym. rettelöillään pahoja kolauksia, on jälleen hyvä. Jo muutamia vuosia sitte hajaantuivat kommunistit täällä kahtia, moskovalaisiin ja ei-moskovalaisiin. Moskovalaisten ylimielinen innostus on suuresti talttunut. Täältä Neuvostoliittoon matkustaneiden surulliset kokemukset, viestit tapahtumista Neuvosto-Karjalassa ja Inkerissä ja Neuvostoliitossa yleensä ja osittain myös tšekäläisten, varsinkin Quebecin maakunnan viranomaisten suhtautuminen kommunisteihin on suuresti hälventänyt räikeyttä heidän toiminnastaan. Nähtävästi ovat he myös saaneet määräyksiä pyrkiä yhteisrintamaan sosialistien ja radikaalisten porvarillisten ainesten kanssa, minkätähden he noudattavat nyt esiintymisessään jonkun verran siivompia menettelytapoja.

Moskovalaisista eronneet kommunistit ovat nyt maltillisia sosialisteja. Heidän joukkonsa näyttää kasvavan kommunistien kustannuksella. He osoittavat suurta kiintymystä Suomeen ja kansallisiin asioihin ja yhä kasvavaa maltillisuutta Suomen oloja koskevissa arvosteluissaan.

K u n n i a k o n s u l i n v i r a s t o t .

Pääkonsulinviraston alaisista kunniakonsulinvirastoista Quebecin ja Halifaxin kunniakonsulinvirastot ja Port Arthurin varakonsulinvirasto sekä työtehoisuuteen että työn paljouteen nähden omaan luokkaansa, kuten käy selville kunnia-konsulinvirastojen oheenliitetyistä vuosikertomuksista.

Ne nauttivatkin valtion avustusta, kaksi ensimmäintä \$80.00 ja viimeksimainittu \$52.25 kuukaudessa sihteerin palkkaamista ym. menojaan varten. Toronton ja Vancouverin konsulinvirastoissa, on paitsi kunniakonsulia, nyt myös kunniavarakonsuli, joka toimii samalla konsulinviraston sihteerinä. Vancouverissa oli sen jälkeen kun konsulinviraston sihtööri oli määrätty kunniavarakonsuliksi, aluksi jonkun verran konsulin ja varakonsulinvälisiä suhteita koskevia väärinkäsityksiä, mutta ovat ne jo haihtuneet.

Winnipegissä, Manitoban maakunnassa oleva konsulinvirastomme ei näytä olevan eikä liene koskaan ollutkaan todellisen tarpeen vaatima. Manitoban maakunnassa oli 1931 toimitetun väenlaskun mukaan vain noin tuhat suomalaista eikä heidän lukumääränsä liene siellä sen jälkeen lisääntynyt. Winnipegin kaupungissa ilmoittaa siellä oleva varakonsulinvirastomme olevan vain noin 60 tahi 70 suomalaista. Sikäläinen varakonsulinviraston työtilasto kuluneelta vuodelta, osoittaa vain 40 saapunutta ja 45 lähetettyä kirjettä ja yhden pesänhoidon. Sikäläinen varakonsulimme on myös Ruotsin kunniakonsuli ja Suomen konsuliedustus on jäänyt sen ja Ruotsin Linjan asia-alueen miehen toimen ohella aivan sivu-asiaksi. Suurtakaan vahinkoa ei koituisi vaikka Suomen kunniakonsulinvirasto Winnipegissä lakkautettaisiin tarpeettomana ja tarkoitustaan vastaamattomana.

Quebecin ja Halifaxin kunniavarakonsulinvirastojen työtilasto ei myöskään näyttäisi todistavan niiden tarpeellisuutta, mutta todellisuudessa toimii niiden haltija, varakonsuli Cable kansalaistemme hyväksi paljon enemmän kuin työtilastosta näkyy. Canadian Pacific-laivalinjan korkeana virkailijana, Kanadan

on Copper Cliffin varakonsulinvirasto. Sen haltijana on mies, joka on kaikin puolin kunnoin mies ja hyvä suomalainen, mutta hänen harrastuksensa liittyvät lähinnä hänen ruoka- ja

siirtolaisvirastossa ennen palvelleena ja sekä suomea että ruotsia taitavana Suomen varakonsulina on hän useinkin tilaisuudessa menestyksellisesti auttamaan Kanadaan tulevia kansalaisiamme Quebecin ja Halifaxin satamissa ja tekemään Suomen hyväksi paljonkin sellaista, josta hän ei mainitse vuosikertomuksessaan.

Kaikista enimmäin kaipaasi nyt konsuliedustuksen uudelleen järjestelyä Pohjois-Ontarion nikkeli- ja kulta-alue. Vuoden 1931 väenlaskun mukaan oli Kanadassa kaikkiaan 43,885 suomalaista ja heistä asui Ontarion maakunnassa 27,137 eli noin 61 pros. Voimme laskea Torontossa ja etelä-Ontariossa asuvan noin 7,000 ja Port Arthurissa, Fort Williamissa ja yleensä pohjois-Ontarion läntisessä osassa noin 7,000 suomalaista, joten tarkoittamalleni pohjois-ontarion itäisessä alueessa olevalle nikkeli- ja kultakaivantoalueelle noin 13,000 suomalaista. Aivan heidän rajanaapureinaan ovat Quebecin maakunnan luoteisessa osassa olevan kultakaivos alueen suomalaiset, mahdollisesti noin 1,000. Tämän alueen suurin suomalainen asutus on Sudburyssä ja sen rajakaupungissa, Copper Cliffissä ja niiden ympäristössä. Suomalaisten lukumäärä voitane arvioida siellä noin 8,000:ksi. Muut suomalaiset asutukset, joista suurimmat ovat Kirkland Lake, Timmins ja South Porcupine, ovat sen rautatien varrella, joka kulkee North Baysta pohjoisluodetta kohti Cochraneen. Tällä alueella asuvain suomalaisten lukumäärä voitane arvioida, Quebecin puolella rajaa asuvat lukuunottaen, noin 6,000:ksi.

Ainoa konsulinvirasto koko tätä pohjois-Ontarion itäistä osaa varten, jossa asuu noin 30 pros. Kanadan suomalaisista, on Copper Cliffin varakonsulinvirasto. Sen haltijana on mies, joka on kaikin puolin kunnan mies ja hyvä suomalainen, mutta hänen harrastuksensa liittyvät läheisimmin hänen ruoka- ja

sekatavarakauppaansa, jonka hoitaminen vie niin tarkoin hänen aikansa, että hänelle ei jää sanottavasti aikaa konsuliasioin hoitamiseen. Hänen toimintansa rajoittuukin sentähden aivan paikallisiin tehtäviin, valtakirjojen vahvistukseen, kadonneiden henkilöiden tiedustelemiseen sekä tiedoksiantojen toimittamiseen Copper Cliffissa ja Sudburyssä. Näiden molempain paikain ulkopuolelle ei hänen toimintansa ulotu, minkätähden Pääkonsulinviraston on hoidettava kirjeenvaihdon kautta kaikkien muiden pohjoisen Ontarion kultakaivosseuduilla asuvain suomalaisten asiat ja suuri osa Sudburyssä ja Copper Cliffissakin asuvain suomalaisten jäämistö-, passi- ym. asioita. Toivon voivani läheisessä tulevaisuudessa lähettää Ministeriölle ehdotuksen konsuliedustuksen paremmalle kannalle järjestämisestä koko nyt kysymyksessä olevalla alueella.

Luott. Kanadan taloudellisia ja valtiollisia asioita tullaan käsittelemään eri raporteissa.

Kalustoluotto.

Montrealissa, maaliskuun 22 p:nä, 1938.

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Tähän vuosikertomukseen kuuluvat seuraavat liitteet:

- 1) Montrealin Pääkonsulinviraston tiliraportti tammi-joulukuulta 1937.
- 2) Työtilasto.
- 3) Luettelo vuoden vaihteessa avoinna olevista jäämistö- ja korvausasioista.
- 4) Toronton konsulinviraston vuosikertomus.
- 5) Vancouverin konsulinviraston vuosikertomus.
- 6) Port Arthurin varakonsulinviraston vuosikertomus
- 7) Copper Cliffin varakonsulinviraston vuosikertomus.
- 8) St. John'in varakonsulinviraston vuosikertomus.
- 9) Winnipeg'in varakonsulinviraston vuosikertomus.
- 10) Newfoundland'in varakonsulinviraston vuosikertomus.

Aikaisemmin on Ministeriölle lähetetty seuraavat luettelot:

Henkilötilien saldot joulukuun 31 p:nä 1937.

Kalusteluettelo.

Kirjastoluettelo.